

SMUTEČNÍ ŘEČ

**prof. MUDr. Jana Dvořáčka, DrSc.,
při posledním rozloučení s prof. MUDr. Eduardem Hradcem, DrSc.,
které se konalo 27. října 2005 ve Strašnickém krematoriu v Praze**

Vážená pani Hradcová, Jakube a Jene Hradcovi, vážení pozůstalí, vážení smuteční hosté, dámy a pánové.

Sešli jsme se dnes, abychom se naposledy rozloučili s panem prof. MUDr. Eduardem Hradcem, DrSc., zakladatelem a emeritním přednostou Urologické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a emeritním vedoucím katedry urologie Institutu pro další vzdělávání ve zdravotnictví v Praze. Byl jsem dnes postaven před nelehký úkol, možná nejobtížnější v mém dosavadním životě, promluvit na tomto smutečním shromáždění a rozloučit se s panem profesorem jménem bývalých a současných spolupracovníků, jménem českých a slovenských urologů i jménem vedení naší nemocnice a fakulty.

Profesor Hradec byl mimořádnou osobností. Celý svůj velice plodný život zasvětil medicíně a hlavně své velké „životní“ lásce urologii. Během požehnaných 87 let dokázal realizovat tak říkáje vše, co si zamánil, a nebylo toho rozhodně málo. Narodil se 21. září 1918 ve Slaném, kde také prožil své mládí. Vyrůstal v prostých poměrech a již jako jinoch vynikal výbornými studijními výsledky a jazykovým nadáním. Ve Slaném také odmaturoval a město Slané mu později udělilo za jeho zásluhy a reprezentaci čestné občanství. Těsně před válkou zahájil studie na lékařské fakultě v Praze. Po uzavření vysokých škol během okupace studoval obchodní akademii, později pracoval na železnici. Vysokoškolská studia ukončil na Karlově univerzitě v Praze v roce 1946. Po promoci nastoupil na krátkou dobu na chirurgické oddělení nemocnice v Turnově, odkud se dostal přes pražský Sanops zpět na almu mater. Na Divišově 2. chirurgické klinice tehdejší Fakulty všeobecného lékařství v Praze započal svoji urologickou dráhu, během níž se ze sekundárního lékaře vypracoval až na post přednosty kliniky. V roce 1964 se habilitoval a v roce 1968 byl jmenován řádným profesorem pro obor chirurgie. V roce 1975 založil Urologickou kliniku, kterou dosud Fakulta všeobecného lékařství Univerzity Karlovy neměla, a stal se jejím prvním přednostou. Vsadil na mladý a nezkušený tým lékařů a sester, se kterým za krátko dosahoval léčebných výsledků, které vzbuzovaly respekt doma i v zahraničí. Přednostou kliniky a vedoucím katedry urologie Institutu pro další vzdělávání ve zdravotnictví byl až do odchodu do důchodu v roce 1988. Ironií osudu se stalo, že odchod „urologického supermatadora“ z arény, kterého by jinde vynášeli až do nebes, spadl do ranně polistopadového období. V rámci „pseudosametových“ změn, režírovaných některými jeho „vděčnými“ žáky, se namísto glorioly dočkal naopak znevážení své osoby a práce, a to ho přimělo ke smutnému a velmi nedůstojnému odchodu z kliniky. Ač jistě

vnitřně hluboce zklamán, na kliniku a své skutečné žáky nikdy nezanevřel a živě se o zdejší dění i nadále zajímal. Ani později, když plevy vyplavaly a některé křivdy byly napraveny, se mu bohužel nedostalo odpovídajícího společenského ocenění.

Pan profesor pěstoval urologii v celém rozsahu, přičemž zvláštní pozornost věnoval rekonstrukčním a endoskopickým operacím. Vynikal brilantní operační technikou, která mu přinesla mezinárodní věhlas. Uznávaným lékařem se stal i přesto, že byl nestraník a neskryval svůj obdiv k moderní urologii, kterou poznal při svých

studijních cestách ve vyspělých západních zemích. Prosadil se hlavně proto, že dělal „zázraky“ tam, kde jiní, i renomovaní urologové rezignovali. Světovou prioritu si vydobyl především jako pionýr náhrad močového měchýře pomocí střevního segmentu. Jeho publikace na toto téma z roku 1965 je dodnes citována ve všech světových monografiích.

Profesor Hradec byl nejenom pilným a vynikajícím lékařem, ale i respektovaným pedagogem a mezinárodně uznávaným vědcem. Svoje znalosti i manažérské schopnosti uplatnil i jako dlouholetý předseda ČsUS a ČUS. Byl také zakládajícím členem Evropské urologické asociace a prezidentem II. kongresu této společnosti v roce 1976 v Praze. Jedenáct zahraničních urologických společností jej jmenovalo čestným členem a byl i členem korespondentem americké a britské urologické společnosti. Publikoval více než 250 odborných statí, napsal 3 monografie a přednášel na předních světových univerzitách, včetně Harvardské. Svě výsledky pravidelně prezentoval na odborných fórech po celém světě.

Jeho odborné i společenské zásluhy byly oceněny několika vyznamenáními. Mezi nimi i Medailí Friedricha Schillera z Jenské univerzity, Čestnou medailí J.E. Purkyně a Řádem práce.

Nepřehlédnutelným a trvalým pomníkem profesora Hradce je moderní budova urologické kliniky na pražském Karlově z roku 1976, mezi nemocnými známá dnes jako „Hradcova klinika“. Tu nejenom vymyslel, ale také s architektem Růžičkou vyprojektoval, prosadil její výstavbu, a doslova i postavil. Měl jsem štěstí, že jsem v období výstavby kliniky mohl s panem profesorem Hradcem pracovat, a proto si dobře pamatuji, stejně jako jeho další spolupracovníci z této doby, že za vybudováním tohoto urologického Olympu bylo jen a jen nadlidské úsilí a vysoký morální i profesionální kredit prof. Hradce a nic jiného. Jenom člověk jeho kvalit mohl něco tak kolosálního vybudovat.

Dámy a pánové.

V osobě pana profesora Hradce ztrácí naše nejen lékařská obec osobnost mimořádného formátu a člověka, jež za sebou zanechal obrovské dílo. Za vše, co pro nás a své nemocné vykonal, mu patří náš obdiv a dík. Naším úkolem zůstává rozvíjet jeho odkaz, to, čemu nás naučil a co nám tak velkoryse předestřel.

Vážený pane profesore.

Před několika dny Vám čeští, slovenští i zahraniční urologové v pražském Rudolfinu složili hold, při zahájení kongresu České urologické společnosti, dlouhotrvajícím potleskem na otevřené scéně. Všichni jsme na Vás mysleli a moc si přáli, abyste alespoň na okamžik mohl být mezi námi. I když jsme věděli o vážnosti Vašeho zdravotního stavu, nikdo z nás v tuto chvíli nepřipustil, že bychom se zakrátko měli s Vámi rozloučit natrvalo.

My, Vaši tovaryši z urologické bašty na Karlově jsme Vás chtěli potěšit sepsáním další monografie. S novou Onkourologií, kterou jsme Vám věnovali, jsme velmi spěchali. Podařilo se to a první výtisky jsme dostali v předvečer kongresu. Velmi jsem se těšil, jak Vám ji s podpisy všech autorů osobně předám. Bohužel jsem to nestihl, a proto využívám této poslední příležitosti, abych Vám z ní přečetl alespoň naše věnování, ze kterého lze vycítit náš vztah k Vám, k našemu největšímu učiteli:

*Věnováno prof. MUDr. Eduardu Hradcovi, DrSc.,
bardovi české urologie,
který nás nejenom posadil do urologického zámku,
kvalitně vyučil a poslal do světa,
ale který také dokázal dosáhnout na věci,
nad kterými jen obdivně kroutíme hlavami.*

Děkujeme moc a moc.
Čest Vaší památce.